

عنوان مقاله:

قالی طرح ناظم در فرآیند تغییر شیوه ی زندگی عشایر قشقایی از کوچ نشینی به اسکان مطالعه موردی : قالی های نقش ناظم بافت کانون های اسکان چشمه رحمان و گل افشان

محل انتشار:

دوفصلنامه دانش بومی ایران، دوره 7، شماره 13 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

محمد افروغ - دانشگاه اراک، دانشکده هنر، گروه فرش

خلاصه مقاله:

این مقاله حاصل یک فعالیت میدانی و در ارتباط با قالی طرح ناظم قشقایی است که در کانون های اسکان چشمه رحمان و گل-افشان در شهرستان سمیرم از توابع استان اصفهان، به انجام رسیده است. طرح ناظم یکی از برجسته ترین طرح ها در میان انواع طرح های رایج در نظام بافندگی قشقایی است که امروزه با رویکرد و ساختاری متفاوت از گذشته در جغرافیای قشقایی -از استان فارس تا جنوب اصفهان(سمیرم)- بافته می شود. روند اسکان و یکجانشین شدن ایل و عشایر قشقایی منجر به تغییر شیوه زندگی و تحول بنیادین در تولید کمی و کیفی، کاربرد و ساختار دست بافته های قشقایی به ویژه قالی طرح ناظم در بعد فن شناختی و زیبایی شناختی شد. این ابعاد در پژوهش حاضر مورد بررسی و تحلیل قرارخواهد گرفت. نوع تحقیق بنیادین و روش تحقیق توصیفی - تحلیلی است. شیوه گردآوری اطلاعات به طور غالب، میدانی است. یافته های تحقیق حاکی از این است که تغییر شیوه زندگی از کوچ نشینی به اسکان(یکجانشینی) تاثیرات بنیادین و قابل توجهی را در روند تولید دست بافته های عشایری و به طور ویژه قالی های طرح ناظم داشته است. به گونه ای که فرآیند ذهنی بافی جای خود را به بافت از روی نقشه و الگوهای شطرنجی داده-است. اندازه قالی طرح ناظم نسبت به گذشته کوچک تر شده و عناصر ساختار اصلی طرح (فضای محراب گون، نیم سروها، درخت هزارگل-گلدان مرکزی و گل و برگ های افشان شده و شکل نعلبکی) دچار تغییرات اساسی شده است. تنوع رنگی به مدد حضور رنگ های شیمیائی نسبت به طرح قدیم، بیش تر شده است.

کلمات کلیدی:

قشقایی، دست بافته، قالی، ناظم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1381982>

